

MAVARI I HRIŠĆANI – LUIS CARBONEL LOPIS

Luis Carbonel Ljopis je postao član „ Fila Els Verds ” mavarskih i hrišćanskih svečanosti u gradu Alkoju u mladosti. Ovaj veteran, koji je bio deo mavarske strane skoro 50 godina, može nam pomoći da bolje razumemo ovu vekovnu tradiciju.

Luis, šta je poreklo ove tradicije?

U srednjem veku muslimani i hrišćani su se borili za kontrolu nad teritorijom Pirinejskog poluostrva. Priče o ovoj istorijskoj stvarnosti ostale su u narodnom sećanju, a od 16. veka pa nadalje ove bitke počinju da se simbolično rekreiraju u Valencijskoj autonomnoj oblasti. Iako u različitim formatima, u Španiji trenutno postoji više od 500 festivala Mavara i hrišćana — i preko 1200 širom sveta.

Ko su učesnici koji oživljavaju feštu?

Na svečanosti je predstavljena cela zajednica. Muškarci, žene i deca iz svih društvenih i ekonomskih segmenata osećaju se učesnicima i vraćaju se u svoje gradove i sela da učestvuju. Svi oni pripadaju lokalnom udruženju kome su povereni zadaci organizacije i prikupljanja sredstava tokom cele godine, koje će igrati značajnu ulogu i van svečanih događaja. Festerosi (ljudi uključeni u *feštu*) mogu se dalje podeliti na manje grupe Maura ili hrišćana (poznate kao „filaes”, „comparsas” ili „companias” između ostalih imena, u zavisnosti od mesta na kome se svečanost održava) koje uzimaju učešće u paradama i raznim događajima koji čine ovu proslavu. Integracija na mavarskoj ili hrišćanskoj strani proizilazi iz porodične tradicije, blizine „ komparsa ” ili želje da se ostane u grupi prijatelja.

Osim popularnog uživanja, kakav uticaj ovi festivali imaju na gradove i sela koja ih održavaju?

Oni su veoma vredni u ekonomskom smislu. Sektor odeće i obuće posvećeni izradi nošnji prikazanih na svečanim događajima donose veliki posao i prihode. Osim toga , kostimi se iznajmljuju *festerosima* iz drugih krajeva, što proširuje posao za ove vrste firmi. S obzirom da muzika igra ključnu ulogu u fešti, bendovi koji je sviraju angažovani su za mnoštvo događaja

tokom cele godine. Ekonomski uticaj je pozitivan i na ugostiteljski sektor i na dobavljače koji su sa njim povezani zbog turističkog interesovanja koje ova fešta izaziva. Pored ovih pogodnosti, vredi istaći i one kulturne, koje našu istoriju i naš identitet čine poznatim širom sveta, kao što se to dogodilo 2006. godine kada je parada izvedena u Njujorku.

Da li je ovaj festival sličan originalnim?

Ovaj festival ima vekovnu istoriju. Dok je osnovna struktura ostala ista, postalo je neophodno izvršiti promene kako bi se prilagodila evoluciji društva: broj *mesta* se povećao kao rezultat ugrađivanja novih istorijskih epizoda u svetkovinu i zbog toga što ima više učesnika nego na početku; dizajn kostima se takođe promenio jer je dostupno sve više novih tkanina; festival nastavlja da inspiriše kompozitore, a muzički repertoar raste. Iako je festival vojnog porekla i stoga su na njemu učestvovali samo muškarci, prisustvo žena je sve vidljivije, koje su sada integrisane u većinu događaja.

Konačno, šta feštu čini privlačnom i za lokalno stanovništvo i za posetioce?

Nesumnjivo, želja za bratimljenjem na nekoliko dana. U „komparsi“, radnik i njegov šef imaju sve svoje obroke zajedno; paradiraju rame uz rame obučeni u kostime veličanstvenih boja i nakita; marširaju uz zvuke iste muzike i dele oduševljenje festivalom kao i želju za zabavom. Ova svečanost ih transformiše i čini jednakima.

Za posetioce je to užitek za čula: bogata i šarena nošnja, miris baruta iz imitacijebitaka, intenzivna muzika, zajedništvo i radost. U gradu Alkoju su trajno zauzeta sva mesta sa kojih javnost može da uživa u svečanim događajima; to daje predstavu o interesovanju koje je pobudio festival Mavara i hrišćana. Na ličnom planu, sada kada sam u godinama, sećam se emocija koje sam osetio kada sam se prvi put pridružio festivalu uz podršku mog oca; dobre prijatelje koje sam stekao i koje još uvek čuvam zahvaljujući tome; moje imenovanje za potporučnika da vodi parade... Ova iskustva izazivaju u meni zaista nezaboravna osećanja.